

“
SIYASILER ARASINDA
KAN DAVASI OLMAZ
”

Mayis 2018

Bülent Ecevit'i Anma Töreni

*“Siyasiler Arasında
Kan Davası Olmaz”*

5 Kasım 2011 - JW Marriott Otel - Ankara

SİYASİLER ARASINDA KAN DAVASI OLMAZ

Cumhuriyet Halk Partisi Yayınları

1. Baskı, Ankara, Mayıs 2018

TASARIM VE DİZGİ: Kübra Küçükolcay

BASKI VE CİLT: MİKİ MATBAACILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Matbaacılar Sitesi 1516/1 Cadde No: 27 İvedik / ANKARA

Telefon: 0 (312) 395 21 28

Bu kitabın tüm hakları saklıdır.

Tanıtımın amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme Cumhuriyet Halk Partisi'nden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Cumhuriyet Halk Partisi Yayınları

Adres: Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi, Anadolu Bulvarı No:12 Söğütözü, Ankara

Telefon: +90 (312) 207 40 00

Faks: +90 (312) 207 40 39

Anularına İthafen Saygılarımızla...

ÖNSÖZ

“Nasıl **korkusuz diktatörlük** olmazsa, **korkulu demokrasi** de olmaz. Belki de diktatörlüklerin başlamasına, **korkutanlardan önce korkanlar** sebep oluyorlardır. **Kimse korkmasa belki de kimse diktatör olamazdı.**” satırları tarihe not düşüleli tam 64 yıl oldu.

“**Ekmek ve Hürriyet**” başlıklı makalesinde diktatörlüğe giden yolu adım adım yazan, Bülent Ecevit; dürüstlüğü, hoşgörüsü, nezaketi ve erdemiyile birlikte demokrasi tarihimizin en saygın sayfalarında yer aldı.

Çalışkanlığı, güçlü hitabeti ve ideolojik duruşuyla yükseldi. “**Kara-oğlan**” olarak, deresi tepesiyle, doğusuyla batısıyla, Türkiye’yi karış karış dolaştı. İlçelerden köylere bütün CHP örgütlerini tek tek gezerrek partililer ve delegelerle tanıştı.

8 defa suikasta uğradı. Yılmadı. “**Politikayı yapan da, politikanın konusu da insandır**” dedi. Rüzgâr ekip, fırtına biçenlerin aksine; inancı, umudu, cesareti ve birliği savundu.

Ömrü boyunca yaşama, doğaya, sanata ve insana saygı duydu. Dürüstlüğüün sembolü oldu. Demokrasiden ödün vermedi. “**Bir toplumda, politikayı yapan insanla, politikanın konu olan insan değer ve önem bakımından denk geliyorsa, o toplumda demokrasi var demektir.**” dedi.

12 Eylül’de üç kez hapse mahkûm edildi. Siyasi yasaklı oldu. Politikadan uzaklaştırıldı. “**Vatandaşlar, yani politikanın konusu olan insanlar, birer vida, birer çivi değerine indirildikçe, o toplum bir makine gibi işlemeğe başlar.**” dedi. Vazgeçmedi.

“**Diktatörlüklerde, memleketlerin hapishaneleri ve tecrit kampları, birimliği kabul etmeyip birey olmakta ayak direten insanlarla doludur.**” dedi. Mücadeleye devam etti.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

Elinizde tuttuğunuz bu kitapçık ise, Bülent Ecevit’in siyaset, mücadele ve onur dolu hayatına karşı cepheden, bir başka gözden bakıyor. Birazdan okuyacağınız satırlarda Süleyman Demirel’in, vefatından 5 yıl sonra, onun için *“Birbirimizin değerini anlamakta geç kalmış olabiliriz ancak o ateş gibi bir liderdi”* diyerek, bir hakkı teslim ettiğine şahit olacaksınız.

Demirel’in, Ecevit’i anarken; siyasetin dostluk dilini anımsattığını, kavgayı değil, barışı anlattığını okuyacaksınız.

Bu kitapçıkta, ***“Dünya kadar oldu sevgimiz! El ele büyütüp, el ele derdik. El ele derip insana verdik, verdikçe çoğalan sevgimizi”*** diyen Ecevit’i, siyaset arenasındaki en büyük rakibi olan **Süleyman Demirel’den dinleyeceksiniz.**

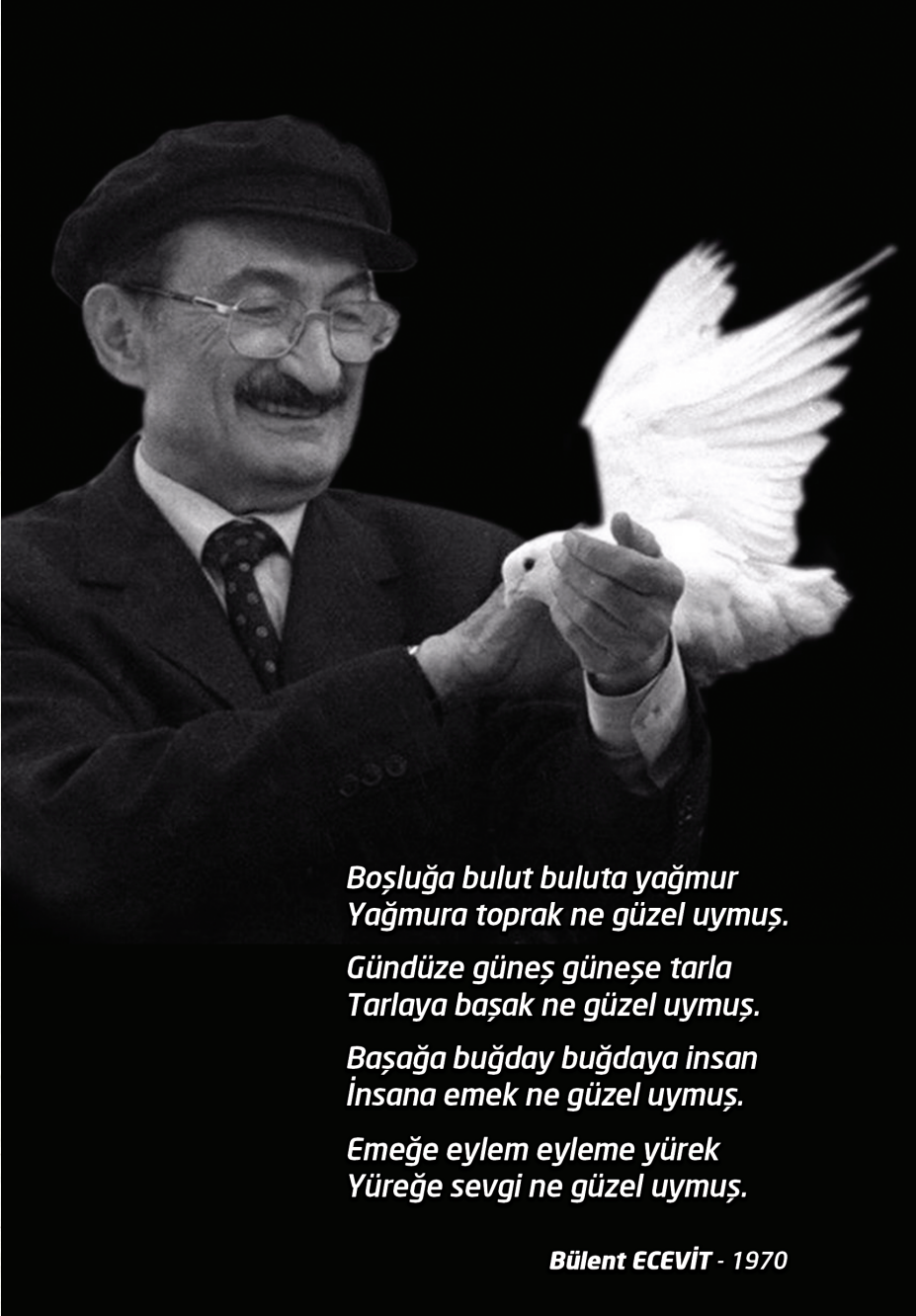
12.05.2018

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

*Boşluğa bulut buluta yağmur
Yağmura toprak ne güzel uymuş.*

*Gündüze güneş güneşe tarla
Tarlaya başak ne güzel uymuş.*

*Başığa buğday buğdaya insan
İnsana emek ne güzel uymuş.*

*Emeğe eylem eyleme yürek
Yüreğe sevgi ne güzel uymuş.*

Bülent ECEVİT - 1970

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

**“İnsanın
görebileceği kadar
uzak geleceğe,
alabildiğince ötelere baktım.
Dünyayı bütün mucizeleri
ile düşledim.
Uğultularla dolu cennete
kulak verdim.
Mavi okyanuslarla boğuşan,
kudretli donanmaları,
Dünya Devletleri Birliği’ni ve
insanlığın Meclisini,
Savaş davullarının sustuğunu
ve bayrakların indiğini,
Ve her şeyin üstüne
serin ve tatlı bir
çiğ düştüğünü
görür gibi oldum.”**

*Alfred Tennyson
Çeviren: Süleyman Demirel*

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

SUNUŞ

Sevgili Genel Başkanımız Bülent Ecevit’i anmak üzere toplandık. Ne mutlu ki bu toplantıyı arkasından bizler için sadece gururla göğsümüzü kabartacak onurlu bir hayatı ve ulusu için pek çok hizmeti anı olarak bırakan büyük bir devlet ve siyaset adamının ardından yapıyoruz.

Tarihe mal olmuş büyük devlet adamını yine onun en büyük siyasi rakibinden ve tarihe mal olmuş başka bir devlet adamımızdan dinleyeceğiz.

Sayın Demirel tıpkı Sevgili Genel Başkanımız Bülent Ecevit gibi hayatının neredeyse büyük bir bölümünü demokrasi mücadelesine adanmış bir liderdir. Aslında bu toplantı merhum Ecevit’in demokrasi idealinin ve yüksek hoşgörüsünün anlamlı bir fotoğrafıdır.

Ülkenin bugün getirildiği tahammülsüz ve demokrasi dışı politik, kültürel ortamı düşündüğümüzde bu fotoğrafın bazıları için uyarıcı ve eğitici olmasını isterim.

Çünkü gazetecilerin adeta yargısız infaz edilip hücrelerde tutulduğu, basılmamış kitapların toplatıldığı, parasız eğitim isteyen üniversite öğrencilerinin aylarca hapishanelerde tutulup yargıç karşısına çıkarılmadığı, halkın oyuyla seçilmiş milletvekillerinin uluslararası sözleşmelere ve yürürlükteki anayasaya aykırı olarak hapishanelerde adeta unutulduğu, imzasız ihbar mektupları ya da şaibeli gizli tanıklarla insanların bırakın ayları yıllarca tutuklanıp yargıç karşısına çıkarılmadığı, bilim insanlarının horlandığı, bilim kuruluşlarının siyasetin emrine sokulduğu, üniversitelerin susturulduğu bir süreci yaşıyoruz.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

Bütün bunları 21. yüzyılın Türkiye’sinde bize yaşatanlar ne yazık ki demokrasi kültüründen oldukça uzaktırlar.

Sayın Cumhurbaşkanım, buradan hem Cumhuriyet Halk Partisine, hem de onun her biri kahraman olan merhum Genel Başkanlarına laf söyleyenlere de değinmek isterim.

Şunu çok iyi bilsinler ki, Cumhuriyet Halk Partisinin tarihi aynı zamanda baştan sona Türkiye’nin emperyalizmle mücadelesinin tarihidir. Niyeti ve nasibi olanlar için Cumhuriyet Halk Partisinden ve onun her biri büyük tarihi kişilik olan Genel Başkanlarından alınacak çok dersler vardır.

Çünkü Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanlarının tartışılmayacak en temel özelliği sömürgeciliğe karşı tavizsiz ve çelik gibi duruşlarıdır.

Bu duruş **Atatürk’ten** Baykal’a kadar Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanlarının **değişmez ortak duruşu, onurlu tavrıdır.**

Türkiye’nin bağımsızlık mücadelesini yürüten kadrolarla hiçbir ahlaki, tarihi, siyasi anlayış ortaklığı bulunmayanlardan İsmet İnönü’yü, Bülent Ecevit’i anlamalarını elbette beklemeyeceğiz.

Saygıdeğer Cumhurbaşkanım,

Milli mücadele kadrolarının kıymetini takdir edemeyen bir siyasi anlayıştan bu ülkeye geçmişte hizmet vermiş devlet ve siyaset adamlarının değerini bilmelerini beklemek elbette aşırı bir iyimserlik olacaktır.

Bu insanlar adeta devleti yeniden kurmuş, yeni bir rejim icat etmiş, Türkiye’yi sıfırdan inşa etmiş gibi davranmaktadırlar.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

Bu kadro maalesef Türk ulusunun yüksek vefa kadir kıymet bilirlilik erdemlerinden zerre kadar nasiplenmemiş bir kadrodur.

Biz ise sadece kendi siyasi parti büyüklerimize değil, bu ülkeyi ayakta tutmuş, hizmet vermiş, büyük kalkınma çabalarına imza atmış her devlet adamımıza, her siyasetçimize büyük minnet duyguları beslemekteyiz ve beslemeye de devam edeceğiz.

Sayın Demirel’i bizim en özel günlerimizden birisi olan merhum Genel Başkanımız Bülent Ecevit’in ölüm yıldönümüne davet etmemizin bu yönüyle de anlaşılması gerektiğinin özellikle altını çizmek isterim. Ve bir kez daha Sayın Demirel’e teşriflerinden ötürü teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunarım.

Kemal KILIÇDAROĞLU
CHP Genel Başkanı
5 Kasım 2011 - Ankara

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

Süleyman DEMİREL: 5 Kasım 2006 tarihinde ebediyete intikal eden değerli devlet ve siyaset adamı, fikir adamı, sanat ve edebiyat adamı merhum Bülent Ecevit’i rahmetle ve saygıyla anıyorum.

Bu toplantıya beni davet eden CHP’nin değerli Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’na teşekkür ediyorum. Bu davet bir **olgunluk numunesidir**. Bir **uygarlık numunesidir**. Bunun **tartışılacak hiçbir tarafı yoktur** ve aslında bir demokratik hareket numunesidir.

“Barışmasını bilmeyen kavga etmemeli...”

Türkiye’de siyasetçiler birbirine küsmeye devam etmeli mi veya ne kadar küs olmalı? Bizim bir sözümüz var; **“barışmasını bilmeyen kavga etmemeli.”** Siyaseti kendimiz için yapıyor değiliz. **Siyaseti halk için yapıyoruz.**

Siyaset yapanların sıkıntıları vardır. Devirler, şartlar, fırsatlar, imkanlar bu kişileri ülke yararına düşündükleri biçimde çeşitli pozisyonlara kor. Ama hepsi bu ülke içindir. Her şey bu ülke içindir. **Bizimde geçmişte yaptığımız bütün mücadeleler, birbirimize yaptığımız mücadeleler hepsi Türkiye içindi.** Öyle idi, öyle olmaya devam edecektir.

Muhterem Rahşan Hanımefendiye saygıyla selamlıyorum ve kendisine bugün de başsağlığı diliyorum.

Çok güzel konuşmalar dinledik. Çok güzel görüntüler gördük. Benim için, benimle beraber o günleri yaşayanlar için göz kamaştırıcı manzaralardır bunlar. O meydanlar, o görüntüler demokrasiydi. **Meydanların coşkusu, o meydanların demokrasinin akciğeri olduğunu** gösteriyor. O günlerde meydanlarda binlerce kişi birbirlerini incitmeden toplanıyordu. O meydanlarda her şey konuşuluyordu. Konuşmalar dinleniliyor ve insanlar dağılıyordu. **Oydu demokrasi.**

"Birbirimizin değerini anlamakta gecikmiş olabiliriz..."

Merhum Ecevit bildiğiniz gibi benim cumhurbaşkanı olarak tayin ettiğim son başbakanımdır. Ben 93 yılından sonra cumhurbaşkanı seçildim. Türkiye şartlarında hükümetler kurulmasını, o günkü **karışık dönemlerin aşılmasını** sağladım.

2000 yılına geldiğimiz zaman benim görevim bitti. **Ben hiç kimse-den ricacı olmadım.** Ama benden başta Sayın Ecevit olmak üzere parlamentodaki arkadaşlarım bir dönem daha cumhurbaşkanlığı yapmamı rica ettiler. **Biz birbirimizin değerini anlamakta gecikmiş olabiliriz.** Ben "*Sayın Ecevit'i son başbakan tayin ettim*" derken onların bana karşı bakışı da böyle idi. Bunun hatırlatılmasını isterim.

Vefatı üzerine Türk kamuoyuna şunu söylemiştim; "*Ülkemizin değerli devlet ve siyaset adamlarından, eski başbakanlardan Sayın Bülent Ecevit'in vefatını teessürle öğrendim.*" Bu teessürüm bugün de devam etmektedir ve bu düşüncem bugünde devam etmektedir.

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

"Siyasiler arasında kan davası olmaz"

Churchill ile Atlee arasındaki münasebetler çok enteresandır. 2. Dünya Savaşında İngiltere savaşa girdiği zaman, adam aramaktadır.

Churchill vardır ama Atlee, Churchill'i İşçi Partisinin Başkanı olarak beğenmemektedir. Ancak daha sonra, İşçi Partisiyle Muhafazakâr Parti hükümet kurmuşlardır.

Savaş yapılmış. Savaşta Churchill büyük bir başarı göstermiştir. Başka bir Başbakan olan Harold Wilson, Atlee'ye; "Başlangıçta Churchill'i tutmamıştın. Sonra başarılı olduğunu kabul ettin." dediğinde, Atlee; "Evet, yanılmışım" dedi. Sadece cevap buydu, bu kadardı.

Siyasetçiler birbiri hakkında yanılabilir. Şu olur, bu olur, ama bunlar kan davası şeklinde olmaz. Gelir geçer.

“Siyasetçiler devirleri etkiler”

“Merhum Ecevit’in uzun süren devlet ve siyaset hayatında yapmış bulunduğu hizmetler hatırlanacaktır” demişim. İşte onu bugün yapıyoruz. Shakespeare; **“Siyasetçileri görevdeyken değil, görevden sonra değerlendirin”** diyor. Şimdi herkesin bu büyük devlet adamını değerlendirmek için rahatça zamanı var. Ben bir deneme yapacağım.

Benim işimin zor olduğunu tabii biliyorsunuz. Çünkü ben ne söylesem istismara çok müsaittir. Benim talihim budur. Yani; **“İki kere iki dört eder”** desem bana “İspatla” derler. Onun için ben bu toplantıya gelirken “Ne söyleyeyim” diyerek, söyleyeceklerimi çok düşündüm. Söyleyecek şeyleri her şeyi söyledik. Ama söylenecek yeniden bazı şeylerimiz daha olmalıydı.

Bir deneme yapacağım.

Siyasetçileri aslında devirler etkiler. Devirleri de siyasetçiler etkiler. Bu etkileşimin sanıyorum ki, geçen 40 sene zarfında en güzel uygulamasını biz yaptık. **Birbirimizi etkiledik. Devirleri etkiledik** ve merhum Ecevit 32 yaşında Ankara Milletvekili olarak siyasete girdi. 45 sene süren siyasetin sonunda siyasi hayatını başbakan olarak tamamladı. 45 sene bakınız. 45 sene milletvekili olarak geleceksiniz. 45 sene sonunda başbakan olarak tamamlayacaksınız.

Bunun çok misalleri yoktur. Bu çok önemli bir olaydır. Kaldı ki, bu 45 sene Türkiye’nin çok çalkantılı dönemleridir. Dünyanın da çalkantılı dönemleridir. Çok hadiseler olmuştur, inişler-çıkışlar olmuştur ve siyaset bundan etkilenmiştir. Siyasetçiler etkilenmiştir ve bu 40 seneyi ben dört süreçte anlatacağım.

Birinci süreç **1960-80** sürecidir. İkinci süreç **1980-90** sürecidir. Üçüncü süreç **1990-2000** sürecidir.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

Yalnız birinci süreci iki bölümde anlatacağım. 60-70 süreci, 70-80 süreci.

Bu kadar uzun bir dönemi gözden geçirmenin kolay olmadığını biliyorum. Ama ben sizi yormayacağım. **Ama eğer bu süreçleri tam olarak anlamazsak kişileri anlamamız mümkün değildir.**

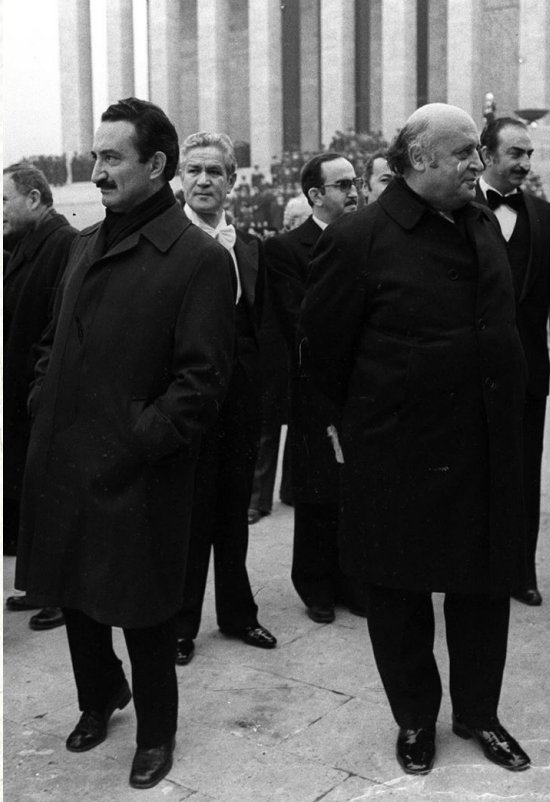

“Birbirimize en kızdığımız zamanlar da bile çok şey öğrendik...”

Merhum Ecevit 45 senelik süreç içerisinde benim hesabıma göre 34 sene milletvekilliği, 5 seneye yakın başbakanlık, uzun süre de parti başkanlığı yapmıştır. 10 defa da genel seçime girmiştir. **Bakalım 10 defa genel seçime girmiş kaç kişi olacak Türkiye’de?**

Neyle uğraşıyorsunuz, şunun dediği bunun ettiğiyle? Bakın burada bir gerçek var. Bir adam 10 defa genel seçime girmeye tahammül etmiş. 45 sene ve inmiş çıkmış, batmış çıkmış, kaybolmuş, geri gelmiş. Ama salmamış ipin ucunu. Şimdi; “Devirler birbirini etkiler” dedim. “Kişiler birbirini etkiler” dedim. Sanırım ki, bu 40 sene, 45 senelik dönemde birbirini etkileyen iki kişi varsa bu evvela merhum Ecevit’le benim.

Siz zannediyor musunuz ki, biz birbirimizden bir şey öğrenmedik. **Birbirimize en kızdığımız zamanlar bile çok şey öğrenmişizdir.**

“Ecevit meydanlara çıkınca, ona uymak mecburiyetinde kaldık”

Merhum Ecevit yollara çıkıp da kasketi giyip mavi gömlekle ondan sonra bu **seçim otobüsüyle, güvercinle falan ortaya çıkınca Türk siyasetine yepyeni bir şey geldi. Biz ona uymak mecburiyetinde kaldık.**

Bir yarıştı. Yarışta eğer yarışanlar ne kadar güçlüyse yarış o kadar keyiflidir. Halat çekiyorsunuz. Bir ucundan o çekecek, bir ucundan siz çekeceksiniz. “Niye bu adam halata asılıyor” diye darılmak yok ve birinin yaptığını öbürü daha iyi yapabilmeli. **İşte zaten rejimin gücü de oradadır.**

Biraz da kendimden bahsedeyim de tablo tamamlansın. Ben 1962’de fiili siyasete girdim. 62’ye kadar mühendisim. İyi mühendisim hem de! İnsan kendini metheder mi? Tevazu da o kadar iyi bir şey değildir. Bunu şunun içinde söylüyorum; ben mühendisliği bırakıp siyasete girdim. Pişman değilim ama.

2000 yılında yani 38 sene sonra Türkiye Cumhuriyeti cumhurbaşkanı olarak görevimi tamamladım. Bu 38 sene içinde ben de devirle beraber indim çıktım. Gittim geldim. **En son hükümeti kurarken 6 defa gittim 7 defa geldim.**

"Ecevit; Parlamento Kürsüsünde ateş gibi genç bir adam..."

48 senelik bir hizmetimiz olmuştur. Faydalı ömrümün tümü siyasete gitmiştir. Sayın Ecevit'in faydalı ömrünün tümü siyasete gitmiştir. Benim de hemen hemen faydalı bölümümün tümü siyasete gitmiştir.

Beyhude mi bu işle uğraştık? Hayır, beyhude bu işle uğraşmadık.

Birinci 10 yılda merhum Ecevit evvela CHP'nin Genel Başkanıdır. 1961 yılında kurulan hükümette Çalışma Bakanı'dir. Sonra 66 yılında da CHP'de **Ortanın Solu** hareketini yürüten Genel Sekreteridir. 72 yılında da Genel Başkan'dır.

60'lı yıllarda ben merhum Ecevit'i parlamentoda tanıdım. **Parlamento kürsüsünde ateş gibi genç adam...** Karşısında biz de ateşli insanlarız ve aslında konuşmalarımızla, tartışmalarımızla o dönem parlamentoyu fikir bazında önemli seviyeye getirdik beraberce. Birinci 20 yılda çeşitli pozisyonlarda görev yaptık.

Biz iktidar olduğumuz zaman CHP muhalefetti. CHP iktidar olduğu zaman biz muhalefettik. Bu bir siyasi mücadeleydi. Biz ona

"fairplay" deriz. Yani kurallarına göre oynanan bir oyun. Siyaset odur aslında. Devire bakalım, devir nasıl?

"60'lı yıllardaki siyasi mücadelemiz çok incitici değildir"

1960'lı yıllar Türkiye'de yeni bir dönemdir. Ülke bir müdahale yaşamıştır. Parlamento kapatılmıştır. Yeni Anayasa ortadan kaldırılmıştır. Parlamento mahkemeye götürülmüştür. Yeni Anayasa yapılmıştır. İnsanlar asılmış, kesilmiştir. **Ulus devlet, devletin tekliğini, milletin bütünlüğünü, laikliği, moderniteyi, insan haklarını, basın özgürlüğünü ve sosyal hukuk devletini esas alan bir Anayasa yapılmıştır.**

Yeni Anayasa kalkınmayı 5 yıllık planlara bağlamıştır. Kalkınmayı siyasi partilerin elinden almıştır aşağı yukarı. Seçim sistemi değişmiş, nispi temsile dönülmüştür. Yeni kurumlar gelmiştir. **Anayasa Mahkemesi, özgür TRT, özerk üniversite, bağımsız yargı, hür sendika, hür basın.**

Bunları zikre değerli buldum. Böyle bir dönemdi 60'lı yıllar. Dönem bu, devir bu.

Bunların hiçbirisi belki 10 yılda yok. Tabi 60'lı yılların arkasındaki 10

yıl çok çalkantılı. Oradaki siyasi mücadelenin 60'lı yılları etkilemediğini söyleyemem. Etkilememesi de zaten düşünülemez. **Ama gene de 60'lı yıllardaki siyasi mücadelemiz çok incitici değildir.**

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

"Hükümetler parlamentonun güvenoyuyla gelmiş, gitmiştir..."

Her şeye rağmen ülkede bu 20 sene içerisinde genel seçimler yapılmış, yerel seçimler yapılmış, kısmi seçimler yapılmıştır. Bunlar zamanında yapılmıştır. Hiçbirisinde tartışma olmamıştır.

Biz iktidarken yapılmışken veya CHP iktidardayken yapmıştır ama hiçbirisinde tartışma olmamıştır. Bunu adım adım Türkiye'nin nasıl demokrasiye yaklaşmakta olduğunu ifade için söylüyorum.

Hükümetler parlamentonun güvenoyuyla gelmiştir ve parlamentonun güvenoyuyla gitmiştir. Dış politikada soğuk savaşın etkileri yavaş yavaş ortadan kalkmaya başlamış ve Bilateral politika'dan Multilateral politika'ya geçilmiştir.

Yani tek devlet topluluğuna bağlı bir siyasetten kendi istediği biçimde yani daha başka devletlerle de beraber siyaset yapmaya geçilmiştir ve AB'ye doğru giden ilk adım atılmıştır: **"Ortak Pazar."**

“Bir ülkenin içindeki hadiseler ne kadar uzun sürüyor...”

Türkiye 1963 yılında CHP Genel Başkanı merhum İnönü'nün Hükümet Başkanı olduğu zaman bu **Ortak Pazarla** anlaşmayı imzalamıştır. Kıbrıs'ta 1959-60'da varılan anlaşma 63 yılında bozulmuş ve Türkiye'nin gündemine bir Kıbrıs meselesi gelmiştir ve Türkiye 1963 yılında, Birinci 5 Yıllık Planı yapmış ve yürürlüğe koymuştur.

Bundan sonraki 20 yılda da kurulan hükümetlere baktığımızda, birisinin yaptığını diğeri devam ettirmiştir.

Ne gibi? 5 yıllık planı ifade ettim. Merhum İnönü Hükümeti yapmış, biz devam ettirmişiz. II. Plan'ı biz yapmışız. Bizim yaptığımız kadar kısmı uygulanmış, arkasından merhum Ecevit hükümeti gelmiş.

Avrupa meselesi dediğim zaman merhum İnönü Ortak Pazar anlaşması imzalamış. Ben başbakan olarak **Karma Protokolü** imzalamışım ve bundan sonraki devirlerde arka arkaya yeni hükümetler geldiği halde hepsi buna devam etmiş.

95 senesinde o günkü hükümet Gümrük Birliğini imzalamış, 99 senesinde merhum Ecevit Başbakan'ken AB'ye üyelik için namzet olmuşuz. Bakın bir ülkenin içerisinde hadiseler ne kadar uzun süre sürüyor.

“Ambargoyu biz yüklendik, CHP’ye devrettik”

Kıbrıs meselesinde merhum İnönü’nün Başbakan olduğu hükümet müdahale kararı almış. Daha sonra biz gelmişiz o müdahale kararını kullanarak müdahale için karar vermişiz. Fakat müdahaleye lüzum kalmamış.

74 senesinde merhum Ecevit bizim aldığımız müdahale kararını kullanarak müdahaleye girişmiş, sonra o da müdahale kararı almış. Ama hepsi birbirini devam ederek gitmiş.

Arkasından ambargo gelmiş, ambargoyu biz yüklenmişizdir. Bizden sonra gelen hükümete devretmişizdir.

“Cumhurbaşkanını CHP ile birlikte seçtik”

Bu dönem içerisinde, 1960-1980 dönemi içerisinde iki defa cumhurbaşkanı seçtik.

Birisi 1966’da Adalet Partisi olarak bizim Cumhurbaşkanı seçecek gücümüz vardı. Ama **CHP’ye danışarak seçtik**.

1973’de Cumhurbaşkanlığı işgale doğru gidiyordu. Bu işgale karşı çıktık. CHP ile karşı çıktık. Merhum Ecevit’le beraber karşı çıktık ve Cumhurbaşkanını üzerinde anlaşarak seçtik.

80’de ise seçemedik. Seçtiklerimizden hiç kimse bahsetmez. “Seçemediler” diye tuttururlar. Siyasette öyledir zaten. Herkes karara ortaktır.

Şimdi bir de bütün bu işlerin içerisinde ölçüm var! Yani halk bize nasıl bakıyor, iki siyasi partiye nasıl bakıyor halk? Bunlar benim rakamlarım değil. Bunlar kayıtlara geçmiş rakamlar. Yani resmi rakamlar.

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

1961 seçimleri, tek parti hükümeti çıkarmadı. CHP %36,7 oy aldı. 173 milletvekili çıkardı. Adalet Partisi %34,8 oy aldı. 158 milletvekili çıkardı. Bu iki siyasi parti fevkalade zor şartlar içinde bulunmalarına rağmen o günkü koşullarda bir koalisyon hükümeti kurmayı başarmışlardır.

Bu koalisyon hükümeti uzun sürememiştir. Sürmesi de beklene mezdi zaten. 8-9 ay sürmüştür.

Ondan sonra merhum İnönü bir hükümet daha kurmuş o da bir süre sürmüş 1965 seçimlerine kadar biraz parçalı gitmiştir mesele.

1963 seçimlerinde CHP %28 oy almış 134 milletvekili çıkarmış. Adalet Partisi ise %52.8 oy almış 240 milletvekili çıkarmıştır. Burada nispi seçim var ve bakiye kanunu var. %52.8 oy alıyorsunuz 240 milletvekili çıkarıyorsunuz. 450 milletvekilinden ve bu benim Başbakan olarak ilk kurduğum hükümettir: **27 Ekim 1965**

Epey olmuş değil mi?

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

“Müdahale olunca siyasetçinin sorumluluğu başlar...”

12 Ekim 1969 seçimlerinde de CHP %27 oy almış 143 milletvekili çıkarmış. Adalet Partisi %46,5 oy almış 256 milletvekili çıkarmıştır. Fakat Adalet Partisinin bu hükümeti uzun sürmemiş, parti içinden bölünmüş ve yeni bir hükümet daha kurmak gerekmişti.

Daha sonra da müdahaleyi unutanların akıllarına yine müdahale gelmiş ve 12 Mart 1971’de, “müdahaleye”, “kısmi müdahaleye” maruz kalmışız.

“Kısmi müdahaleye maruz kaldığımız yerde ne yapacaktık” dersiniz **işte orada siyasetçinin sorumluluğu başlar.** O güne karşı sorumluluğu vardır. Ondan sonrasına karşı sorumluluğu vardır. Şunu yaparsan o gün şöyle derler. Bunu yaparsan başka gün başka şeyler.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

Şunu demek istiyorum açıkçası; Meclis'in kapanmasının üzerinden 11 sene geçmiş. “Bir defa daha kapansın mı bu meclis, bir defa daha meclisi kapattırdılar” desinler mi? O günkü yönetimde bulunan kişi, ben, Meclisin bir defa daha kapattırılmasına razı olmadım.

O zaman ne yaptım? Zaman kazanmak lazım ve Meclis'i açık tutmak lazım! O zaman dedim ki, “yaptığınız iş Anayasaya aykırıdır.” Sen böyle de ama arkadan diyecektir ki, “Şapkayı aldı gitti.” Bende dedim ki, “Şapkayı alıp gideceğim gayet tabii.”

Bırakacak halim yok ya şapkayı. Başka da cevabım yoktu.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

“Karşılıklı mücadelemizin kaynağında hep Millet var...”

Şimdi merhum Ecevit'in Genel Sekreter olduğu yıllar bitiyor Genel Başkan yıl olduğu başlıyor. 14 Mayıs 1972

Ve 14 Ekim 1973 seçimlerine geliyoruz. Merhum Ecevit Genel Başkan'dır. Ortanın Solu Hareketini savunmaktadır. Aldığı %33 oy ile 185 milletvekili çıkarıyor. Adalet Partisi parçalanıyor, %29 oy alıyor 149 milletvekili. Fakat Ecevit'in aldığı bu %33 oy tek başına hükümet kurmaya yetmiyor. Daha doğrusu 185 milletvekili yetmiyor, tek başına hükümet kurmaya. Meclise yeni giren, grup kuran başka bir partiyle bir hükümet kuruyor.

1974 hükümetidir bu.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

1974 hükümeti Kıbrıs müdahalesini yapan hükümettir ve bu hükümette aşağı yukarı 8 ay kadar sürüyor. 8 ay sonra bırakıyor. 8 ay sonra biz yeniden hükümet kurmak mecburiyetinde kalıyoruz. Koalisyon.

Bizim kurduğumuz koalisyon 5 Haziran 1977’de yapılan seçimlere kadar gidiyor. Biz iktidarız. Sayın Ecevit’in başkanlığındaki CHP ise muhalefet.

5 Haziran 77 seçimlerinde CHP %41 oy alıyor ve 213 milletvekili çıkarıyor. Biz %37 oy alıyoruz ve 189 milletvekili çıkarıyoruz. Bu 213 milletvekili de yetmiyor merhum Ecevit’e. Çünkü 226’yı bulması lazım. Yani %41 oyla hükümet kuramıyor.

Fakat deniyor hükümet kurmayı. Cesaretle deniyor hükümet kurmayı. Karşısındakiler de hükümet kuramazsın diyor. “Kurarım, kuramazsın.” Nerede belli olacak kurup kuramamak? Bilek güreşiye bilek yarışının yapılacağı yer Parlamento. Parlamento karar veriyor. Kuramıyor.

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

Görüyor musunuz insanların başına neler geliyor? Ama 1977'de merhum Ecevit'in 213 milletvekili işe yaramıyor değil, yarıyor. Bir süre sonra parlamento içindeki yerini düzenlemeyle, merhum Ecevit yeni bir hükümet kuruyor. Bu hükümet 1,5 seneden fazla ve 1979 seçimlerine kadar sürmüştür.

1979'da yapılan bir ara seçimde merhum Ecevit 5 milletvekilinden 5'ini almak üzere ortaya çıkıyor. Biz de çıkıyoruz. Biz 5'in hepsini alıyoruz. Sonra 50 tane senatörün 33'ünü biz alıyoruz. 10 kadarını CHP alıyor. Yani orada seçim yenilgisi var.

Bu 14 Ekim 1979'da oluyor. 16 Ekim 1979'da merhum Ecevit, "**Hal-kın temayülü Adalet Partisi**" diyor ve bize bırakıyor işi. Biz diyoruz ki, "Biz nasıl hükümet kuracağız." Bizim 180 milletvekilimiz var. Bunlarla hükümet kuramayız. Başka partiler diyor ki, "Biz size destek veririz." Biz de çıkıyoruz bir azınlık hükümeti deniyoruz ve bu ülkenin zor işleri var. Anarşi var, sıkıyönetim var. Sıkıyönetim hiç iyi iş görememiş, bir yere varmamış ve ülke fevkalade büyük sıkıntılar içinde kıvranıyor. Öyle ciddi sıkıntıları var. Biz deniyoruz 8 ay kadar, 8 ay sonra 12 Eylül gelip çatıyor.

İşte 12 Eylül artık 12 Eylülde bu defter, birinci bölüm kapanıyor.

**BÜTÜN YURTTA SIKIYÖNETİM
İLAN EDİLDİ**

Ordu yönetime el koydu

**Hükümet ve Parlamento feshedildi,
Siyasal partilerin faaliyetleri durduruldu.
Parlamentoların dokunulmazlıkları
kaldırıldı. Saat 05.00' ten itibaren sokağa
çıkma yasağı başladı**

Genelkurmay Başkanı Evren'in başkanlığında Kara,
Hava, Deniz Kuvvet Komutanları ile Jandarma Genel
Komutanı Millî Güvenlik Konseyi'nde görev aldı
DISK ve MİSK'e bağlı bütün sendikalar faaliyetten
men edildi. Bütün dernekler kapatıldı

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

Yani biz 12 Eylül'e kadar karşılıklı bir mücadele içindeyiz. Bu mücadele geliyor gidiyor, iniyor çıkıyor. Ama hepsinin kaynağı millet. Oraya gidiyor. Orada rey alıyorsa geliyor, yapmaya devam ediyor. Alamazsa yapamıyor ve bunun olduğu yerde parlamento. Başka bir yer değil.

Bunu biz gerçekleştirdik. Bu bir görev. 12 Eylül Parlamentosu kapatıyor. Anayasayı ortadan kaldırıyor. Siyasi partileri kapatıyor. Bir ara rejim geliyor. Burada siyasette de, siyasetçiler de yasaklıdır.

12 Eylül sabahı başlıyor bu yasaklar. 12 Eylül sabahı bizim yeni mücadelemizin şekli çıkıyor ortaya. 12 Eylül sabahı Sayın Nahit Men-teşe geliyor bana diyor ki, "Gelibolu'ya gideceksiniz. Eşlerinizi de alabilirsiniz. Sayın Ecevit'le beraber." Pekâlâ! Çantalarımızı elimize alıyoruz. Eşlerimizi de yanımıza alıyoruz ve havaalanında birleşiyoruz. Uçağa biniyoruz. Gelibolu yolunu tutuyoruz.

"Aynı denizi birlikte seyrettik"

İstanbul'dan Gelibolu'ya bir helikopterle gidiyoruz. Yağmur yağıyor. Helikopterin içine su sızıyor. Merhum Ecevit'le Rahşan Hanım önde oturuyorlar, bizde arkalarında oturuyoruz. Kimse konuşmuyor. Bir şey konuşulmuyor zaten ama ben duramadım gene aşağılara baktım. Fabrikalar orada. Onları gösterdim. **"Şunları filan zamanında biz yapmıştık"** diye. Nazmiye Hanım çok tok sözlüdür. Bana döndü ve "Yaptınız da ne oldu" dedi.

Hamzakoy denilen yere vardık. Bizi bir misafirhaneye oturtular. Kapımızda nöbetçi. Bir iki gün öyle geçti. Merhum Ecevit demiş ki, "Acaba çıkıp gezebilir miyim?"

"Yok" demiş oranın kumandanı. "Şimdi" demiş "Burada güvenlik tehlikesi var. Onun için biz bu tedbirleri sizin için aldık. Yani çıkmayın." Çıkamıyoruz. Ben zaten öyle bir talepte bulunmadım. Telefon geliyor bize, "Ne yapıyorsunuz, birbirinizle konuşuyor musunuz?" diye. Benim verdiğim bir cevabı geçenlerde yine gördüm. Ben demişim ki, "Birbirimizle konuşmuyoruz da, aynı denizi beraber seyrediyoruz."

“1981’de seçim olsa CHP kazanacaktı...”

Bu bir yeni dönemdir ve 10 sene sürecektir. Bu yeni dönemin içerisinde tecrübeler var ve daha sonra yasaklar var. 7 sene sürecektir olan **“Siyaset yasağı”** var. Biz siyaset yasağına uğradık, biz bir parti kurdurduk ve merhum Ecevit’te muhterem Hanımefendisine bir parti kurdurdu.

Böyle yola çıktık. Arkadan üfleyerek, icabını yaparak falan.

Ama biz daha başlangıçta yakalandık. Bizi aldılar Zincirbozan’a götürdüler. Niye? “Parti işlerine karışıyoruz” diye. Bizim partimizi kapatmışlar. Bakın burada çok önemli bir hadiseden bahsetmek istiyorum. Siyasette, yerleşmiş demokrasilerde siyasi partilerden birisi iktidar olur. Bir süre gider. Halk ondan bıkar. Yahut beceremez yahut şu olur, bu olur.

Ama yeni birisi gelir. Onun karşısındaki muhalefettir. Muhalefet, aynı hizmetleri görür, bir süre sonra onu öbürüne devreder. **Eğer siyasi muhalefette iktidara gelme ümidi yoksa o egemen partidir, işleyen bir demokrasiyle karşı karşıya değilsinizdir.**

Bunu da siz tanzim edemezsiniz. Bunu halk tanzim eder. Bunu halk tanzim etmişti 1980’e geldiğimizde. **81’de seçim yapılırsa CHP kazanacaktı.** Kazanmalıydı. Ondan sonra yapılan seçimi biz kazandırdık gene. Ondan sonra gene CHP kazanırdı.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

“Biz devlet düşmanı olmadık”

Böyle olmadığı sürece demokrasiyi yerleştirmek mümkün değildi. Tam biz o noktadayken, bu müdahale geldi bütün bunu ortadan kaldırdı ve CHP'yi hem Adalet Partisini seçime sokmadı ve bu iki partiyi parçaladı. **Partiler parçalandı. Bugünkü siyasetteki sıkıntıların çok önemli kısmı oradan gelir.**

Ama biz ne yaptık? Biz devlet düşmanı olmadık. Asker düşmanı da olmadık. Yapılanı da kabul etmedik. Ama dedik ki, *“Sabır lazım. Bunun içinden çıkılacaktır. Milletçe çıkacağız. Millet bir gün bize sahip çıkacaktır yeniden.”*

"Yasakları söke söke kaldırdık"

Evet, bir Anayasa yapıldı millet bize sahip çıkmadı. Eğer 87 referandumunda kazanmasaydık o zaman Türkiye'de siyasetçi siyaset yapmanın manasını yitirmiş olurdu. Eğer o parlamento bu yasakları kaldırsaydı biz halkın yüzüne bakamaz, karşlarına yeniden çıkmazdık.

Parlamentonun o yasakları kaldırmaması iyi oldu. Biz gittik söke söke, o yasakları kıl payı bile olsa kaldırdık.

1987 yılında merhum Ecevit'in yeniden Meclis'e girme gayretlerini görüyoruz. %8,5 civarında oy alıyor. Ama bu yetmiyor. Çünkü %10 baraj gelmiş. 91 seçimlerine geldiğimiz zaman %10-10,5 civarında oy alıyor ve 7 milletvekili ile Meclis'e gelebiliyor ve böylece 1991'de merhum Ecevit yeniden Meclis'tedir.

1979'da bıraktığı milletvekilliğine 11 sene sonra geliniyor. Görüyor musunuz sebatı, sabrı? Bizde 1979'da bıraktığımız milletvekilliğine 87'de geldik. 8 senede. Ama bir mücadele sonunda geldik.

Bu mücadele; **"Demokrasinin unutulmaz mücadelesi"**dir. "Şunu yaptınız, bunu yaptınız" diyor birçok kimse; iyi de biz burada demokrasi için beraber mücadele etmedik mi? Ettik.

DEMİREL COSTU

● Sivas yasakların kalkmasının gündeme geldiği bir ortamda üç günlük Karadeniz gezisine çıkan eski Başbakan Süleyman Demirel, Trabzon'da 10 bin kişilik bir topluluğa hitaben yaptığı konuşmada şunları söyledi:

● Cankaya kansız, kavgasız, entrikasız el değiştirilmelidir. 7 yıl geçmesine rağmen önemli meseleler çözülmedi. Demokratik rejim hâlâ askıda

Susan Türkiye'den konuşan Türkiye'ye hâlâ gecilemedi. 6 Kasım 1983 seçimleri ulusal egemenliği değil o günkü yönetimin egemenliğini gösterdi. Bir yağma dünyası kazan kapama açık söylüyorum, bu yağma dünyasını hesabı sorulacak. Bize güvenmeye devam edin. Altı ay içinde ülkenin bütün meselelerini rayına oturturuz

HABERİ 9. SAYFADA

"Bedel ödedik"

Şimdi bizim pozisyonumuz burada ülkeyi kavgaya götürmeden devletiyle, halkıyla kurumları çatıştırmadan bu işin üzerine çıkartıp yeni nizama dönmek. Bu sağlanmış oldu neticede. Ama bedelini biz ödedik. "Vatan sağ olsun" dedik. Hepimiz onu dedik ve Zincirbozan tecrübesi de, Ulucanlar tecrübesi de oydu.

Hepsi, bunlar geldi geçti. Şimdi 95 seçimlerine geldiğimiz zaman görüyoruz ki, 95 seçimlerinde merhum Ecevit'in partisinin oyu %15 civarındadır ve 76 milletvekili çıkarmıştır. 95 seçimleri sonrasında hükümetler arka arkaya ayakta duramaz oldu. 97'de merhum Erbakan'ın Hükümeti görev bıraktıktan sonra Mesut Yılmaz hükümet kurdu. Bu hükümette merhum Ecevit'i Başbakan Yardımcısı olarak görüyoruz. 79'da bıraktığı Başbakanlıktan 18 sene sonra yani 1997'de Başbakan Yardımcısıdır.

Mesut Yılmaz'ın hükümeti uzun sürmedi. Nihayet 11 Ocak 1999'da yeni bir hükümet kurma durumu hâsıl oldu. Hükümet kuracak birini bulmakta da zorluğum oldu benim. Ama 76 milletvekiliyle Sayın Ecevit'e hükümet kurmayı teklif ettim. Kendisi dışarıdan destekle bulabildi ve bir azınlık hükümeti kuruldu.

"Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz"

11 Ocak 1999'da; 1957'de meclise girmiş, 74'de ilk Başbakanlığını yapmış Sayın merhum Ecevit yeniden Başbakan oldu. 1979'da bıraktığı Başbakanlığa 20 sene sonra 99'da gene geliyor ve seçime gidiyor. 18 Nisan 1999'da birinci parti çıkıyor. 43'ncü yılda birinci parti çıkıyor.

Şimdi bütün bunları niye söyledim? Bir anma yapıyoruz burada. Andığımız kişinin büyük bir devlet adamı olduğunu söylüyoruz **ve büyük bir devlet adamı olmanın kolay olmadığını anlatıyorum.**

O itibarı kazanabilmenin kolay olmadığını söylemek için ifade ediyorum ve kendisi 28 Mayıs'ta kurduğu hükümetle de yeni seçim dönemine kadar devam ediyor ve 2002'de de 45 sene doluyor. 2002'de hemen hemen siyaset bitmiş gibi görünüyor. Yani milletvekili olarak başladığı siyaseti inişler, çıkışlar, itişler, kakışlar, yollar, meydanlar, zindanlar filan derken gene Başbakan olarak bitiriyor. Allah rahmet eylesin.

"Atatürk ilkelerine sadakatle bağlıydık..."

Şimdi benim söyleyeceğim 3 cümle daha var. Bunları söylemezsem de eksik kalırız. Bizim bu birbirimizle mücadele ettiğimiz yıllar yani 60'lı, 70'li yıllarda ki, hedefimiz neydi? Biz yani merhum Ecevit ve ben, merhum Ecevit'in partisi ve benim partim uygun şartlar içerisinde, ülke bütünlüğüne, barışa, milletin refah ve mutluluğuna, demokratik ve laik cumhuriyete, sosyal hukuk devletine, Atatürk ilkelerine sadakatle bağlıydık.

Her iki parti de, "Türkiye'de demokrasi olsun, iktidarlar halkın oyuyla gelsin, halkın oyuyla gitsin. Başka hiçbir güç olmasın ve yoksulluğu, sefaleti yenelim." istedik. Belki burada bir miktar farkımız vardır. Biz **"daha çok gülmeyi, pastayı büyütmeyi"**, merhum Ecevit ise **"büyüme, küçülme tanımam ne varsa taksim ederim"**ı savunmuşdur. Bir doktrin meselesidir, görüş meselesidir. Çünkü o görüşe sahip olanlar genellikle yani büyüme olsun diyenler için bir bahane sayarlar vermemeyi.

Hâlbuki sağlıklı bir büyümeyle meydana gelebilecek hasılanın dağıtılmasına biz de razıydık. Neticede bulduğumuz yer o idi. Nitekim bizim başladığımız köy hareketlerini CHP devam ettirdi. CHP'nin başladığını biz devam ettirdik ve biz hükümet aldık, hükümet bıraktık, aldığımız hükümetle bıraktığımız hükümetlerin programları değişik değildir.

Onun için **ülkemizde demokrasi olsun, huzur olsun, sükun olsun, beraberlik olsun, kardeşlik olsun hep bunu savunduk.** Halk kitlelerine de bunu aşlamaya çalıştık. Gaziantep Mitinginde gördüğünüz odur. Halk kitlelerine hep bunu aşlamaya çalıştık.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

Sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum: Biz 1960’da ne aldık Türkiye’de? Yani 1960 Türkiye’sine bir bakın. Adam başına 300 dolar gelir.

2000 Türkiye’sinde ise gelir adam başına 3 bin dolara çıkmış.

1960 Türkiye’sinde Türkiye’de 300 köyde elektrik var. 2000 Türkiye’sinde 35 bin köyde elektrik var.

1960 Türkiye’sinde her şeyi dışarıdan alıyorsunuz. 2000 Türkiye’sinde her şeyi yapıyorsunuz.

1960 Türkiye’sinde okur-yazar %50 civarında. 2000 yılında %100 civarında.

1960’da Türkiye’nin 7 tane üniversitesi var. 4’ü kuruluş halinde. 2000 yılına geldiğiniz zaman 100’e yakın üniversitesi var.

Bu neticeleri size anlattığım bu çalkantılı yıllardaki hükümetlerin icraatlarından alıntılar yaparak aldık. Onun içindir ki, *“siz sadece itiştiniz, kaktıştiniz bir şey yapmadınız”* diyenlerin, bir 1960’a bakmalarını bir de 2000’e vicdanlarıyla bakmalarını istiyorum.

Milletimize çeşitli zamanlarda, çeşitli şekillerde beraberce hizmet etmiş olmaktan mutluyum. Bu inançlı mücadele adamını tanımaktan da hep memnun olmuşumdur. Türk demokrasisine, Türkiye’ye önemli hizmetler yapmıştır. Kendisini rahmetle anıyor, muhterem eşine, milletimize, onu sevenlere, partisine, herkese başsağlığı diliyorum.

- O -

H T GÜNDEM

Beyazın sahibi

Bülent Ecevit'in hayatını mercek altına alan bir fotoğrafçıdır. Ölkemizin bugünü getirdiği şahısları ve demokrasiyi destekleyen adamları birleştirir. Aklında bu toplantı, merhum Ecevit'in demokrasi idealini ve yüksek hoşgörüde...

'Demirel anlatsın istedim'

BÜLENT ECEVİT'i ama toplantısında konuşan CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu, şunları söyledi: "Ecevit'i ben anlamıyordum. Bugün ona & Cumhurbaşkanı Sayın Demirel anlatsak. Tarife maddesiz büyük bir devlet adamına, yine onun en büyük siyasi rakibinden ve tarife mal olmuş başka büyük bir devlet adamından dinleyeceğiz. Sayın Demirel tıpkı sevdiğim Genel Başkanımız Bülent Ecevit gibi hayatının neredeyse büyük bir bölümünü demokrasi mücadelesine adanmış bir liderdir. Aklında bu toplantı, merhum Ecevit'in demokrasi idealini ve yüksek hoşgörüde...

anlamı bir fotoğrafçıdır. Ölkemizin bugünü getirdiği şahısları ve demokrasiyi destekleyen adamları birleştirir. Aklında bu toplantı, merhum Ecevit'in demokrasi idealini ve yüksek hoşgörüde...

DEMİREL, 6 OKUN ÖNÜNDE EN BÜYÜK RAKİBİNİ ANLATTI

Fotograf: Umit KUTLUOĞLU

'Kasketle meydana indiğinde onu takip etmek zorunda kaldık'

FAIR PLAY BİR KOPMAK: Ecevit, 1967'de yıllarda parlamentoda atesli bir gençti. Karşısında bir de aşıyık. Fair play içinde mücadele etti.

Ecevit'in 5. ölüm yıldönümünde konuşan Demirel, "Birbirimize kızdığımız zaman bile birbirimizden çok şey öğrendik. Oyle ki, kasketle, güvercinle meydanlara indiği zaman onu takip etmek zorunda kaldık" dedi

Duğan KARADAYIMAKA
duzadas@gazete.com.tr

ESKİ bakanlardan Bülent Ecevit, 5. ölüm yıldönümünde CHP'nin düzenlediği farklı bir törenle anıldı. Yılarca Ecevit'in karşısında mücadele veren B. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, bu kez rakibini anlattı. İsmi vermeden kendisinin davet edilmesini istemeyen yanıt veren Demirel, "Bu davet uygatık numunesidir. Tartışılacak yönü yoktur" dedi. "Türkiye'de siyasetçiler birbirine küs olmaz mı?" diye soran Demirel, "Bansızın bilmeden kavga etmemelidir. Çünkü siyasi kendimiz için değil halk için yaparız" dedi. Demirel, şunları söyledi: "BİRİBİRİMİZ EYLEMDE: Birbirini etkileyen iki kişi varsa, Ecevit ile benim. Birbirimize kızdığımız zaman bile birbirimizden çok şey öğrendik. Oyle ki, kasketle, güvercinle meydanlara indiği zaman biz de onu takip etmek zorunda kaldık."

ATM BENDİ İZLEDİM: 12 Eylül'de siyasetçi, siyasetçileri de yasakladılar. 12 Eylül sabahı Gelibolu'ya bizi götürüyorlar. Ekaterin'de yanımıza aldık. Ecevit ve Bahadır Hanım önümüzde oturuyor. Kırmızı komsumuyor. Ben dayanamadım, sağda fabrikaları gösterdim, "Bunları biz yaptık" dedim. Nazmiye Hanım, "Yapın da ne oldu. Simiti nereye gidiyoruz?" dedi. Hamzak'ya vardık. Arada bir telefon geliyordu. "Birbirimize kınsuzuyor musunuz" diye. Ben de, "Konsuymuyoruz ama aynı deniz birlikte iliziyoruz" dedim.

İşte Ecevit'in makam aracı

ESKİ bakanlardan Bülent Ecevit'in uzun yıllar kullandığı daktilosunu bağışladığı OTÜ Bilen ve Teknoloji Müzesi'nde Anadolü marka makam aracını yarı ama aileyi aile evi eşyası da özel bir bölüme sergiliyor. Eski OTÜ Rektörü ve OTÜ Bilen ve Teknoloji Müzesi'nin kurucusu Prof. Dr. Ünal Akbulut, bir dönem Bülent Ecevit'in makam aracı olan mavı Anadolü'nün da müzedeki yerini aldığı bilinenek, "Bu makam aracı, hürdaya gidecektir. Ancak şu an müzedelediği yerini koruyor" dedi.

Dilek MERMER / A.A

Birlikte andılar

■ KEMAL Kılıçdaroğlu, Ecevit'in ölümünün 5'inci yılı nedeniyle düzenlenen anma törenine, Demirel'i bizzat davet ettiğini belirterek, "Aslında bu toplantı merhum Bülent Ecevit'in demokrasi idealini ve yüksek hoşgörüsünün anlamlı bir fotoğrafıdır. Ülkenin bugün getirildiği tahammülsüz ve demokrasi dışı, politik, kültürel ortamı düşündüğümüzde, bu fotoğrafın bazıları için uyanı ve eğitici olmasını isterim" dedi.

Devlete, askere düşman olmadık

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun daveti üzerine eski başkanlardan Bülent Ecevit'in ölümünün 5'inci yıl anma törenlerine katılan 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, "40 sene içinde birbirini etkileyen iki kişi varsa bu evvela merhum Ecevit ve benim. Birbirimize hep kızdığımız zamanlar bile çok şey öğrenmişizdir" dedi. Kılıçdaroğlu'nun "Ecevit'i sizin anlatmanızla analım" önerisine CHP'çinden gelen tepkilere üstü kapalı olarak değinen Demirel, "Bu davet bir tarafı yoktur. Demokratik bir harekettir" dedi. Demirel'in konuşması özetle şöyle: "Darbe sonrası Ecevit çiftiyle helikopterle götürülürken, aşağıda gördüğüm fabrika-

Rahşan Ecevit yoktu

Anma törenine Bülent Ecevit'in eşi Rahşan Ecevit'in katılmaması dikkat çekti. Rahşan Ecevit'in sağlık sorunları nedeniyle anma törenine katılmadığı bildirildi.

lan yaptırıldığını söyledim Rahşan Ecevit'e. Bu sırada yanımda oturan Nazmiye Hanım, "Yaptınız da ne oldu?" dedi. Bir sözümüz var, "Barışmasını bilmeyen kavga etmemeli." Siyaseti kendimiz için değil, halk için yapıyoruz. Bizim de geçmişte yaptığımız mücadeleler Türkiye içindi. Öyleydi, öyle olmaya devam edecektir. Onu (Bülent Ecevit'i) 32 yaşındayken parlamentoda ateşli konuşmalar yapan bir genç adam olarak tanıdım.

Biz de ateşliydik. Biz iktidardan, CHP muhalefetti. Onlar iktidardayken biz muhalefet ediydik. Siyaset, kurallarna göre oynanan bir oyundur. Bir yanıştır. Bir halatın ucundan siz, diğer ucundan o çekiyor. Niye halata asılıyor" diye, gücenmek yok. Ecevit şapkayla güvercinle yola çıktı. Biz de öyle yola çıktık. Birbirimizin kararlarını da devam ettirmişizdir. Biz devlete, askere düşman olmadık. Yapılanları da kabul etmedik. Millet bize bir gün sahip çıkacaktır" dedik. Bir anayasa yapıldı. Millet bize sahip çıkmadı. Bedelini çektik. Ama vatan sağolsun. İtişiniz, kaktıştınız diyenler bir 1960'lara bir de 2000'lere baksın. Ama vicdanla baksın. Biz farklıydık ama Atatürk ilke ve ilkelerine, demokrasiye, laikliğe bağlıydık." ■ ANKARA

DEMİREL, EN BÜYÜK RAKİBİ ECEVİT'İ ANMA GÜNÜNDE İLK KEZ ANLATTI:

'Birbirimizden etkilendik çok şey öğrendik

Ecevit'in ümitsizliğe kapılarak hiçbir zaman 'ipin ucunu salmadığı' belirtilen Demirel, "Birbirimizi etkiledik. Birbirimizden çok şey öğrendik" diye konuştu.

Demirel ve Ecevit Tarih siyasetinin etkileşim 45 yıla damga vurdu.

DEMİREL'İ GÜLÜMSETEN BELGESEL

Anma töreninde "Makam Beklenen Konuşma" adlı belgesel film gösterildi. Emece, Ecevit'in bir miting konuşması sırasında, İstanbul Perisi çayın getirmesi için bir partide "İzmiri salonda gülmeye neden olurken, yine miting alanında "Süleyman başvekil, işi, köylü, üç sefil", "Kafal kıldır" gibi punchlarla da dikkat çeken Demirel, film gösterimini gülümseyerek izledi. Demirel, belgesel için, "Benim için, benim beraber yaşadığımız için çok kamçıdır; manzaralardır. Olanemeyince, Mevlana'ya çok sorun, demokrasinin nasıl bir akçığı olduğunu gösteriyor" diye konuştu.

TERÖR DURUR GİBİ YAPAR AMA DURMAZ

ANKARA Milliyet
Eski Başbakanlardan Bülent Ecevit, ölümünün 5. yılı nedeniyle dün CHP Ankara İl Başkanlığı tarafından düzenlenen etkinlikte anıldı. Etkinliğe, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ve dönemin DSP DYP ANAP hükümetlerinde bakanlık yapmış isimlerle mütevellitler katıldı. Başbakan Ecevit ne "soğuk algınlık" gerekçesiyle törene gelmedi. Kılıçdaroğlu, Ecevit ve Demirel'in tartışılmaz mal olduklarını ve hayırlarına demokrasi mücadelesine adadıklarını belirtti. "Aslında bu toplantı meçhul Bülent Ecevit'in demokrasi idealini ve yüksek bogrutuşunun anlamı bir fotoğrafıdır. İlkinin bugün getirildiği tabanımız siz ve demokrasi dışı, politik, kültürel ortamın dışındayızdır, bu fotoğrafın bazıları için uyarıcı ve eğitici olması isterim" dedi.

GECEKONDUDA 'BAYRAM' ZİYARETİ

Barışmayan kavga etmesin
Demirel ne ilk kez Ecevit'i duygusal ifadelerle anladı. Demirel, Kılıçdaroğlu'nun bu toplantıya kendisini davet etmesinin büyük bir önem taşıdığına değindi. Türkiye'de siyasatelerin kısıt olmaması gerektiğini vurgulayan Demirel, "Bizim bir sorunumuz var. Barışmaya bilemeyen kavga etmemelidir. Siyaseti kendimi için değil halk için yaparsanız" dedi.

İngiliz siyasetçilerden örnek vererek, "Siyasetçiler babın hakkına yanabilir, ama bunlar kan davası şeklinde olmaz, gelir ve geçer" diyen Demirel, Ecevit için, "Biz birbirimizden değerini anlamakta geçtikmiş olabiliriz ama ben Sayın Ecevit'i son Başbakan tayin ederken, onların bana karşı bakışta da böyleydi, bunun hatırlanmasını isterim" diye konuştu.

Demirel'in ne söy-

lese itismama çok müsait olduğunu dile getiren, "Benim talihim budur. 2 kez 2 kın 4 ettiğini söylesem bana 'ipodizi' derler. Onun için Ecevit için siyasetçilerimi çok dışladım" sözleri salonda kahkahalara yol açtı.

Birbirimizden öğrendik
Siyasetçilerin birbirlerini etkilediğini dile getiren Demirel, surları şöylece: "Birbirimizi etkiledik, devirleri etkiledik; Saunram 45 senelik dönemde birbirine etkileyen 2 kılı varsa mutemelen Sayın Ecevit de benim. Siz zannetmiyoruz ki biz birbirimizden bir şey öğrenmedik. Birbirimize en çok öğünümün arada bile bir şey öğrenmişdir. Merham Ecevit kasıtlı gıy, mavi gömleyle, secim otobüsüyle, görevinin yılları boyunca Türkiye siyasetine peyven bir şey geldi, biz de onu oynama zorunda kaldık."

Herkes kâr ortak
Ulkenin karadığı gittiği dönemde olumsuz gelişmelere Ecevit ile birlikte karşı çıktıklarını belirten Demirel, "Cumhurbaşkanı olarak seçtik ama 80 de de seçemedik. Seçtiklerimizden kimse habermem. Seçemeler diye tutturular. Siyaset boyutları zaten herkes kâr ortakları" dedi.

1971 meclisinde döneminde parlamen-toyu açtı, tutmak için elinden gelen her şeyi yaptığını belirten Demirel, ancak başta Ecevit olmak üzere herkesin arkasından "sapkay alıp gitti" dediğini anımsattı. Demirel'in "Sapkay bırakıp göde-cek geldim ya" sözleri salonda yeniden kahkahaları yükseltmesine neden oldu.

ESKİ GÜNLERİN HATRINA: 9. Cumhurbaşkanı Demirel, siyaset sahnesinde uzun süre rakibi olan Bülent Ecevit'in ölüm yıldönümü için hazırlanan programda konuştu.

Ecevit'le birbirimizi anlamakta geciktik

CHP, eski Başbakanlardan Bülent Ecevit'in 5. ölüm yılı dönümü nedeniyle “CHP 3. Genel Başkanı Bülent Ecevit'i Anma Toplantısı” düzenledi. Toplantıya 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel de katıldı. Toplantıda konuşan Demirel, Türkiye'de siyasetin birbirine küsmüş, barışmasını bilmeyen, birbirleriyle kavga eder olduğunu söyledi. Bu davetin demokratik hareketin numunesi olduğunu savunan Demirel, siyasetin halk için yapıldığını belirterek, herkesin bu ülke için çalıştığını vurguladı. Herşeyin bu ülke için olduğunu, kendilerinin de geçmişte birbirleriyle

yaptıkları mücadelenin de ülke için olduğunu anlatan Demirel, bunun öyle olmaya devam edeceğini ifade etti. Kendi döneminin karışık olduğunu dile getiren Demirel, kendisinden bir dönem daha Cumhurbaşkanlığı yapması konusunda Ecevit ve arkadaşlarının rica ettiğini aktardı. Birbirlerinin değerini anlamakta belki gecikmiş olabileceklerine dikkat çeken Demirel, “Ne söylesem istismara çok müsaittir, benim tarihim budur. İki kere iki dört eder desem; bana ‘ispatlayın’ derler. Buraya gelirken ne söyleyeyim diye çok düşündüm” dedi. »ANKARA

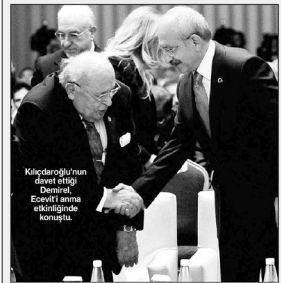
İslambol'daki karcı esnafı

Pazar imlası
NİHAZ KILINCI

...

Me kalar haklıymışız

Kılıçdaroğlu'nun daveti ettiği Demirel, Ecevit'i anma etkinliğinde konuştu.

Ecevit mavi gömleği giyince O'na uyduk

TÜRKİYE'nin 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Bülent Ecevit'in ölümünün 5. yılında düzenlenen anma etkinliğinde konuştu. Demirel, konuşmasında, merhum Bülent Ecevit'i saygı ve rahmetle andığını söyleyerek başladı. Kılıçdaroğlu Ecevit'e de başsağlığı dilediğini yineledi. Toplantıya kendisini Kemal Kılıçdaroğlu'nun daveti ettiği birtakım ve teşkilatçı olan Demirel, "Bu davet bir olgudur, uygunsuzdur. Bunun tarafsızlık değil, bir tarafı yoktur ve bu anlamda bir demokratik hareket namusudur" dedi.

Siyasîlerin birbirinden etkilenmediği ifade eden Demirel, "Siz zaimsediyor musunuz ki biz birbirimizden bir şey öğüremedik" Merhum Ecevit yıllarca çıp da kasketi giyip, mavi gömlekle, seçim otobüsü ile gıverince faşan ortasıy-

CHP Lideri Kılıçdaroğlu, Barzani konusunda Başbakanı uyardıklarını belirtirken, "Garcıları yapmadı ama sadece bir suçladı" dedi

...

Burda Berberler hainlerin liderleri için Kuzey Irak'ta

...

Barzani 'karşırız' dedi arkasını getirmede

...

"YAPTIKIZ DA NE OLDU?"

Ecevit'e ilgili anlamını da aktaran Demirel, 12 Eylül darbesinden sonra Bülent Ecevit ile aynı helleklerde İktidardan Gelibolu'ya göçürüküklerini, yanlarında eşerinin de olduğunu söyledi. Demirel, yağmur sularının helikopterden kerer gördüğünü, bir kimsenin de konuşmadığını ifade etti. Kendisinin fabrikalarını üzerinden geçerken duranını, "esne" bu fabrikaları hep bir yarıktı" dediğini belirtti. Demirel, "Nazıme Hamim tok sızlı biridin, yarıncı da ne oldu, güngünüz yere bak" dedi" şeklinde konuştu.

Hainler bu kez sert kayaya çarpı

...

İran için geri sayım başladı

...

EN İYİ O ANLATTI

Süleyman Demirel

Kemal Kılıçdaroğlu

DEMİREL'DEN ÇARPICI SÖZLER

Eski Başbakan, eski CHP Genel Başkanı ve DSP'nin kurucusu Bülent Ecevit ölümünün 5. yılında din anıldı. CHP Ankara II Başkanlığı'na JW Marriott Hotel'de düzenlenen Ecevit'i anma törenine CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve 9 Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel de katıldı. Kılıçdaroğlu, açılış konuşmasında "Bülent Ecevit'i ben değil Sayın Demirel anlatacağım" dedi. Demirel de 70'li yıllardaki en büyük rakibi olan Ecevit'i çarpıcı kelimelerle anlattı. Tören öncesi gösterilen sinerjilerde Bülent Ecevit'in o dönem genel başkan olduğu Adalet Partisi'ne yönelik suçlamaları gülünsererek izlediğini söyleyen Demirel "Biz birbirimizin değerini anlamamıza geçtikmiş olabiliriz. Barışsızlığın hilyesini kavrayamadık" dedi.

'ONUN GIBİ KAÇ SİYASETÇİ VAR?'

"Bülent Ecevit'in 45 yıl siyaset yaptığını, 10 kez genel seçime girdiğini hatırlatan Demirel "Bakalım 10 defa genel seçime girmiş kaç kişi olacak Türkiye'de?" diye sordu. 49-55 yaş aralığında birbirlerini eklemlen iki kişi varsa, bunların kendisi ve Ecevit olduğuna söyledi Demirel "Siz zannetmiyorsunuz ki biz birbirimizden bir şey öğrenmedik. Birbirimize en kıymetli öğelerimizi zannetmiştik. Birçok şey öğrendik" dedi. Demirel, "Merhum Ecevit yollara çıkıp da kasketi giyip, mavi gömleyle, seçim otobüsüne girence falan oraya çıkıncaya Türk siyasetine yepyeni bir şey geldi. Biz de ona uyum mecburiyetinde kaldık" diye konuştu.

Türk siyasetinin 'Karaoğlan'ı Bülent Ecevit dün ölümünün 5'inci yılında anıldı. Süleyman Demirel, siyasetteki ezeli rakibi ve dostu Ecevit'i anlatırken "12 Eylül darbesinde beraber tutuklandık. Yapılanı kabul etmedik ama 'sabr' dedik. Devlet ve asker düşmanı olmadık. 'Vatan sağolsun' dedik. Zincirbozan'da konuşmadık ama aynı denizi birlikte seyrettik" dedi

Raşan Ecevit
Grip oldu törenlere katılmadı

CHP yönetimi Bülent Ecevit'i 5. ölüm yıldırımında iki törene andı. Ecevit için ilk tören Devlet Mezarlığı'ndaki kabri başında düzenlendi. İkinci tören ise Bülent Ecevit'in siyasi yoldaşları arasında düzenlendi. Raşan Ecevit'in soğuk algınlığı nedeniyle katılmadığı öğrenildi. DSP yönetimi de kurucusu Bülent Ecevit'i CHP'den ayrı andı.

'BEDELİNİ DE ÖDEDİK'

Süleyman Demirel, 1980'deki askeri darbe sonrası tutuklanıp Bülent Ecevit ile birlikte Çanakkale'deki Zincirbozan Askeri Tesisleri'ne götürülmüştü. Demirel, İstanbul'dan Gelibolu'ya helikopterle giderken, Bülent Ecevit ile eşli Raşan Ecevit'in önde, kendisi ile eşli Nazmiye Demirel'in de arkada oturduğunu söyleyerek "Üstünden geçtiğimiz bölgede bir fabrikayı görüncü 'Suaları biz yaptık' dedim. Nazmiye Hanım da 'Yaptım da ne oldu, nereye gidiyorsunuz?' dedi. Yapılanı kabul etmedik ama hep sabır dedik. Devlet düşmanı olmadık, asker düşmanı olmadık. Demokrasi için mücadele ettik. Bedelini de ödedik. Hep 'Vatan sağolsun' dedik" diye konuştu.

'ATATÜRK'E BAĞLIYDIK'

Süleyman Demirel "Zincirbozan'da bana Ecevit'e konuşuyormusun?" diye sormuşlardı. Ben de "Birbirimize konuşmuyorduk ama aynı denizi beraber seyrediyorduk" diye yanıt vermişim" diye ekledi. Demirel, Ecevit'e siyasi görüş farklılığını da şöyle anlattı: "Bizim birbirimizle mücadele ettiğimiz yıllardaki hedefimiz neydi? Biz ülke bütünlüğüne, barışa, milletimizin refah ve mutluluğuna, demokratik ve laik cumhuriyete, sosyal hukuk devletine. Atatürk ilke ve ilkelerine sadakate bağlıydık. Belki aramızdaki fark, bir daha çok tartışmayı, tartışmayı bitirmeyi, merhum Ecevit ise 'Büyüme, küçülme tamnamına ne varsa taksim edelim'1 savunmuştu."

Bir zamanlar Ecevit'in MAKAM ARACIYDI

Raşan Ecevit, eşi Bülent Ecevit'in uzun yıllar kullandığı otomobili OTO Bilim ve Teknoloji Müzesi'ne bağışladı. Bülent Ecevit'in bir dönem makam otomobili olarak kullandığı mavi renkli Anadolü'de müzedeki yerini aldı. OTO Bilim ve Teknoloji Müzesi'nin kurucusu Prof. Dr. Ural Akbulut "Bu makam aracı, herdağın güdüktekti. Ancak şu an müzede ki yerini koruyor" dedi. Müzede Bülent Ecevit'in vefatına kadar kullandığı ve Raşan Ecevit tarafından bağışlanan eşyalar da yer alıyor.

Demirel CHP'de!

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun daveti üzerine, 'Ecevit'i Anma Töreni'ne katılan 9. Cumhurbaşkanı Demirel, 'Barışmasını bilmeyen, kavga etmemeli' dedi

Merhum Başbakan Bülent Ecevit, 5. vefat yıldönümünde JW Marriott otelinde yapılan törenle anıldı. Tören 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile çok sayıda partili katıldı. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, yaptığı konuşmasında "CHP genel başkanlarımız tartışmayacak en büyük özelliği sömürgecilğe karşı tavizsiz ve çelik gibi duruşlarıdır. Bu duruş Atatürk'ten Baykal'a kadar CHP genel başkanlarımız değişmez ortak duruşu, olumlu tavırdır" dedi.

Daha sonra söz alan Demirel ise, "Bu davet bir olgunluk, uygarlık numunesidir. Barışmasını bilmeyen, kavga etmemeli. Biz siyaseti halk için, Türkiye için yaptık. 38 yıllık siyasi hayatımda çok zor günler yaşadım. Devirle birlikte bende çıktım indim, gittim geldim. 6 defa geldim 7 defa gittim" ifadelerini kullandı. Demirel, törene Kılıçdaroğlu tarafından davet edildiğini söyledi. Bu arada Raşan Ecevit'in anma törenine katılmaması dikkat çekti. Raşan Ecevit'in soğuk algınlığı nedeniyle rahatsız olduğu ve bu nedenle törene katılmadığı iddia edildi.

Kılıçdaroğlu bayram mesajında "Sevinç ve mutluluklarımız paylaşmalıyız" dedi.

Demirel'in koluna CHP Milletvekili Sinan Aygün girdi.

PKK'nın her türlü eylemine karşıyız

Başbakan Erdoğan, PKK'nın her türlü eylemine karşı olduğunu söyledi. Erdoğan, "PKK'nın her türlü eylemine karşıyız" dedi.

Anne-babaya dua

Türklerin ve Kürtlerin kardeşi bir

CHP'DEN ECEVİT'E DEMİRELLİ ANMA

Mücadelemiz fair play'di

CHP, eski başbakanlardan Bülent Ecevit'in ölümünün 5. yılını vesile alarak 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demireli'ye anı. Parti genel meclisi, yemine AN Marmarisi'ne de yapılan törenlerde Rağıp Ecevit rahatsızlığı nedeniyle katılmadı. CHP'nin 3. Genel Başkanı Bülent Ecevit'in anma törenlerinde eski genel başkanlardan da katılım oldu. Sakarya Demireli'ne birlikte gelen CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Bu toplama Ecevit hakkındaki tüm fotoğrafları" dedi. Kılıçdaroğlu, "CHP'ye, onun genel başkanlarına sadık olduğumuz için ve bilindiği gibi, CHP tarihi Türkiye'nin emperyalizmi mücadelesinde. CHP Genel Başkanları tarihten itibaren temel değerler, sorumlulukları karşılamak, çelik gibi durdular. Bu düşünceyi Türk ten Deniz Baykal'a kadar tüm genel başkanları taşıyorlar" dedi.

KAN DAVASI DEĞİLDİ

Demireli ise konuşmasında partinin söyledi. "Bu barajın değeri artırmakta yardımcı olabiliriz. Siyasetler birbirine haklıca yarışabilir. Ama bu tür kan davası gelmez olmaz. 45 senedir birbirine ediyorlar ki iş varsa onlar da bilir. Siz zararlıdır musunuz ki, önce bilmeden bir şey söylemişim. Ecevit, muvazimliği görevimize sayarız. Çünkü biz de ona saygı ile anıyoruz. Bizim işimizdir bir mücadeledir. Biz buna fair play olarak, siyaset bucaz olarak."

Barzani konusunda hükümeti uyardığımız

Barzani konusunda hükümeti uyardığımız. Barzani'nin Türkiye'ye gelmesi konusunda hükümeti uyardığımız. Barzani'nin Türkiye'ye gelmesi konusunda hükümeti uyardığımız.

Önce depresyonda sonra Mehmetçik

Önce depresyonda sonra Mehmetçik. Önce depresyonda sonra Mehmetçik. Önce depresyonda sonra Mehmetçik.

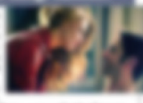
Sahtekâr bağışçıların oranı %80'tere ulaştı

Sahtekâr bağışçıların oranı %80'tere ulaştı. Sahtekâr bağışçıların oranı %80'tere ulaştı. Sahtekâr bağışçıların oranı %80'tere ulaştı.

Barzani'nin Türkiye'ye gelmesi

Barzani'nin Türkiye'ye gelmesi. Barzani'nin Türkiye'ye gelmesi. Barzani'nin Türkiye'ye gelmesi.

Önce bir de depresyon

Önce bir de depresyon. Önce bir de depresyon. Önce bir de depresyon.

BOP, hesaplaşma gerektirir

BOP, hesaplaşma gerektirir. BOP, hesaplaşma gerektirir. BOP, hesaplaşma gerektirir.

Rahsan Hanım'ın Ecevit'e şikayet etti

Tasada ve kıvançta ortayız

Tasada ve kıvançta ortayız. Tasada ve kıvançta ortayız. Tasada ve kıvançta ortayız.

'Bedelli'nin meclisi para değil

'Bedelli'nin meclisi para değil. 'Bedelli'nin meclisi para değil. 'Bedelli'nin meclisi para değil.

Almanya'da 10 bin civarında PKK yanlısı var

Almanya'da yaklaşık 10 bin civarında PKK yanlısı olduğu bildirildi. Almanya'da yaşayan PKK yanlısıların sayısı 10 bin civarında olduğu bildirildi. Almanya'da yaşayan PKK yanlısıların sayısı 10 bin civarında olduğu bildirildi. Almanya'da yaşayan PKK yanlısıların sayısı 10 bin civarında olduğu bildirildi.

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor.

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor.

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor.

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor.

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor.

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor.

Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor. Terörün üzerine şimdi daha sıkı ve kararlı gidiliyor.

DEMİREL ECVETİ ANLATTI
Demirel'in yanında Kemal Kılıçdaroğlu rolu karşılıklı. Demirel'in yürütmesine CHP Milletvekili Sinan Aygün de yardımcı oldu.

Kıvınc EL ANKARA
BŞKP Başbakanlar Danışman Ecevit'in ölümünün 5. yılı nedeniyle CHP Ankara İl Başkanlığı tarafından JW Marriott Hotel'de anma etkinlikleri düzenlendi.

Büyükşehir CHP İl Başkanı Kılıçdaroğlu, Ecevit'in 77. doğum günü kutlamaları kapsamında CHP Ankara İl Başkanı Zeki Akçe, CHP'nin milletveletleri ile çok sayıda davetli katıldı. Tören'de 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatına bir saat 40 yıl önce en büyük siyasi rakibi olan Ecevit'i anlattı. Başbakan Ecevit'in ölümünün haberdar edildiği anın ardından Demirel'in katıldığı etkinlikte hastalığı nedeniyle katılmadık. Demirel, oturarak yaptığı konuşmasında 40 yıl önce mücadeleye ve halkla birlikte söyledi.

BİRİBİRİMİZİ ETLEKLE Merhamet Ecevit öldüğünüz gibi Cumhurbaşkanı olarak tayin ettiğim sen Başbakanlar. 200 yılında görevim bitti. Kimseden ricam olmadan sana Merhamet Ecevit başta olmak üzere 1 dönem daha ricam oldu. Bu habersizim dediğini anlamakla çok üzülmedim. Onun bana babası da öyleydi. Benim hatırladığım istemim, Cumhurbaşkanlığı görevi görevdeyken değil görevden sonra değeri kendin diyorsun. Herkesin büyük devlet adamı değerlendirmeye çalıştığı bir zamana var. Benim için zor. Ben ne söysem istenara çok müsaittir. Benim talimatı budur. 2 ilere 2 ilde eder desem bana iptidai derler. Bizz beyler daha olmalıdır. Siyasetin alanında devler vardır. Devletler de siyasetin etkilidir. 40 sene arkadaş en güzel yaptığımızı biz yaptık. Beklemezsiniz, devletin etkilidir. 40 sene 4 senece antlaşacağın 60-70-80 senece, 80-90 senece ve 90-2000 senece.

ONA LYDIA Merhamet Ecevit, 65 senelik siyasete 34 sene vakkil 5 sene Başbakanlık yaptı. 10 defa da genel seçime giriyordu. Bakalım 10 genel seçime girince kaç kişi olacak? Türkiye'de, Be-rada 10 defa genel seçime girmeyle tahammül etmiş. 40 sene, tamam olmasın, katma olarak kabul mü bir yere gelmiş ama işi ucu mu salmazın, 2 kişi vana birbirini öldüren Ecevit ile benim. Biz beklemeyen bir şey öğrenmiş sanayim. En kavgamız zaman bile bir şey öğrendik. Merhamet Ecevit yoluna gitti, katliatı yapıp, mara işte, görevinde, seçim tabakası de yadına olmasın. Türk siyasetine yaygın bir şey getirdi. Biz de ona önyak zaranla kaldık.

FAIR PLAY DÖNEMİ 67'nin yıllarda Ecevit'i partimodası tansim. Karında aklı bir genç, karşısında biz de ateşliyiz ama. Siyaseti mücadaleyle. Biz buna fair play deriz. Kurallara göre oynayan bir oyundur siyaset. Bizim mücadelemiz yıllar vardı. Hedef neydi? Biz, onun ve benim partimodası, müddetle refahına, demokrasinin kalkmasıydı. Atatürk'ün ilkelere sadıkla bağlıydık her iki parti için. İstedik ki Türkiye'de demokrasi olsun, istidatlar halkın oyuna girsin, gitsin. Yoksa müddetle refahına, beki ben de farkında vardı. Biz büyümeye istedik. Ecevit ne vana talim edelim savundu. Biz de okumaya başladık, girmeye başladık. Biz 67'unda ne aklı? Türkiye'de adam başı 300 dolar, 2000'lere 3 bin dolar. Çalınmış yıllarda ne sadece istisiz, kalkıştırmayla vicdanları ile bakılmaları önerim. Müslüman, inançlı, mücadele eden insanlardan da memnun olalım.

Zincirbozan'a giderken....
"12 Eylül geliyor, geliyor. Eşitlikli alıp çantaları alıp tavandanda bırakıyoruz. İstisna'ın Gelişim'ine gidiyoruz. Halkın için su suşu yapıyoruz. Halkın Hakkını almamış olan müddetle oluyor. Durmadan tabii. Aşağıda fabrikalar var. Biz yapmamış diye gösterim. Nazyay Hakkını. Allah ayla vermiş, tabii istidatlı. Dendi dedi ki "Yaptınız da ne oldu ki, nereye gidiyorsunuz?" dedi. Hakkemli bir şey dememektir.

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, siyasi rakibi merhum Bülent Ecevit'in 5. ölüm yıldönümü sebebiyle CHP tarafından düzenlenen anma toplantısına katıldı. Demirel'i CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu karşıladı.

Ecevit'le fair-play içinde mücadele ettik

AHMET DİNÇ ANKARA

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, ölümünün 5. yıldönümünde merhum başbakanlardan Bülent Ecevit'i CHP'lilere anlattı. Ecevit'in on defa genel seçime girdiğini ifade eden Demirel, "Bakalım on defa genel seçime girmiş kaç kişi olacaktır?" dedi. Rakipler ne kadar zor olursa yansın o kadar keyifli olacağını söyleyerek, Ecevit ile birbirlerinden çok şeyler öğrendiklerini kaydetti. Demirel, birbirlerine en çok kızgın oldukları zamanlarda dahi fair-play içinde mücadele ettiklerini ifade etti.

CHP Ankara İl Başkanlığı tarafından JW Marriott Hotel'de Ecevit'i anma toplantısı düzenlendi. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Demirel'i otele girişinde karşıladı. Toplantıya kendisini Kılıçdaroğlu'nun davet ettiğini belirten Demirel, "Bu davet bir olgunluk, uygarlık numunesidir. Bunun tartışılacak hiçbir tarafı yoktur ve bu aslında bir demokratik hareket numunesidir." dedi. Konuşmasında uzun yıl-

lar siyasi rakip olarak mücadele ettiği Ecevit'le ilişkisini zaman zaman hatıralar ve espriler eşliğinde anlatan Demirel, aralarındaki siyasi mücadelenin hep Türkiye için olduğunu ve fair-play seviyede bulunduğunu söyledi. Demirel 12 Eylül'ün hemen ardından, askerlerce alınıp Gelibolu'ya götürülüşlerini şöyle anlattı: "Geldiler, 'Eşinizi ve çantanızı alın, gideceksiniz.' dediler. Havaalanında baktık Ecevit ve Rahşan Hanım da gelmiş. Uçakla İstanbul'a götürüldük. Oradan helikopterle Gelibolu'ya naklediliyoruz. Helikopterin tavanından su sızıyor. Bir ara ben aşağıda gördüğüm fabrikaları kastederek; 'Bunları biz yaptık.' dedim. Rahşan Hanım; 'Yaptınız da ne oldu?' dedi, ihtilali önleyemedi, bir işe yaramadı manasında. Gelibolu'ya gittik, kaldığımız yerde birbirimizle konuşmuyoruz ama aynı denizi beraber seyrediyoruz." 12 Mart muhtırasında kendisi için 'şapkasını alıp gitti' denildiğini hatırlatan Demirel; "Ne yani? Şapkayı bırakacak halim yoktu ya. Tabii alıp gidecektim." ifadesini kullandı.

“Siyasiler Arasında Kan Davası Olmaz”

